

Ex 1,1-4 Toto jsou jména synů Izraelových, kteří přišli do Egypta s Jákobem; každý přišel se svou rodinou: Rúben, Šimeón, Lévi a Juda, Isachar, Zabulón a Benjamín, Dan a Neftalí, Gád a Ašer.

5 Všech, kdo vzešli z Jákobových beder, bylo sedmdesát. Josef už byl v Egyptě.

6 Potom zemřel Josef a všichni jeho bratři i celé to pokolení.

7 Ale Izraelci se rozplodili, až se to jimi hemžilo, převelice se rozmnožili a byli velice zdatní; byla jich plná země.

8 V Egyptě však nastoupil nový král, který o Josefovi nevěděl.

9 Ten řekl svému lidu: "Hle, izraelský lid je početnější a zdatnější než my.

10 Musíme s ním nakládat moudře, aby se nerozmnožil. Kdyby došlo k válce, jistě by se připojil k těm, kdo nás nenávidí, bojoval by proti nám a odtáhl by ze země."

11 Ustanovili tedy nad ním dráby, aby jej ujařmovali robotou. Musel stavět faraónovi města pro sklady, Pitom a Raamses.

12 Avšak jakkoli jej ujařmovali, množil se a rozmáhal dále, takže měli z Izraelců hrůzu.

13 Proto začali Egyptané Izraelce surově zotročovat.

14 Ztrpčovali jim život tvrdou otročinou při výrobě cihel a všelijakou prací na poli. Všechnu otročinu, kterou na ně uvalili, jim ještě ztěžovali surovostí.

15 Egyptský král poručil hebrejským porodním bábám, z nichž jedna se jmenovala Šifra a druhá Púa:

16 "Když budete pomáhat Hebrejkám při porodu a při slehnutí zjistíte, že to je syn, usmrťte jej; bude-li to dcera, ať si je naživu."

17 Avšak porodní báby se bály Boha a rozkazem egyptského krále se neřídily. Nechávaly hochy naživu.

18 Egyptský král si porodní báby předvolal a řekl jim: "Co to děláte, že necháváte hochy naživu?"

19 Porodní báby faraónovi odvětily: "Hebrejky nejsou jako ženy egyptské; jsou plné života. Porodí dříve, než k nim porodní bába přijde."

20 Bůh pak těm porodním bábám prokazoval dobrodiní a lid se množil a byl velmi zdatný.

21 Protože se porodní báby bály Boha, požehnal jejich domům.

22 Ale farao všemu svému lidu rozkázal: "Každého syna, který se jim narodí, hodte do Nilu; každou dceru nechte naživu."

Ex 1,8 V Egyptě však nastoupil nový král, který o Josefovi nevěděl.

Abraham – Izák – Jákob – Josef prodán do Egypta

Z otroka se stane zachránce říše. Hospodin mu dal poznat budoucnost. 7 let hojnosti a 7 let hladu. Moudrost jak se k situaci postavit. Namísto tragedie, hladomoru Egypt prosperuje a nejvíc na tom profituje faraon a státní ekonomika.

Jákob s rodinou se dostává do Egypta, získává část egyptské země – Gošen, a zde má svůj přechodný pobyt. Daří se jim dobře. Je s nimi Boží požehnání.

Josef – Safenat Paneach (Zachránce Egypta) umírá,

Gn 41,45-46 A farao Josefa pojmenoval Safenat Paneach (to je po egyptsku Zachránce světa) a dal mu za manželku Asenatu, dceru Potífery, kněze z Ónu. Tak vzešel Josef nad egyptskou zemí jako slunce. Josefovi bylo třicet let, když stanul před faraónem, králem egyptským.

Gn 50,26 I umřel Josef, když mu bylo sto deset let; nabalzamovali ho a položili do rakve v Egyptě.

Čas plyne, Izrael sílí, v zemi se zabydleli. Nic jim neschází. Jak dlouho tato doba trvala, nevíme, Bible to neupřesňuje, pravděpodobně to bylo tak kolem 250 let...

*Jákob přichází do Egypta, když je Josefovi 39 let (30+7 let prosperity+2 roky hladu - Gen.41,46+Gen 45,11)
Josef umírá ve 110 letech (110-39=71 let). Mojžiš vyvádí Izrael v 80. letech. Pobyť v Egyptě 400 let (400-70-80=250)*

Na Egyptském dvoře se střídají panovníci. Bible se zmiňuje o novém Faraónovi, který mění vztah Egyptanů i Izraelců. Popisuje ho jako muže, který má strach z prosperujícího a rozrůstajícího se národa v jeho zemi, a proto se rozhodne jim život zkomplikovat.

Nejdříve je zotročí, a přinutí, aby mu stavěli města. Když to nepomáhá, přitvrdí, Bible říká, že je surově zotročovali. Hrubost, násilí, represe, teror...

Izrael dál sílí, proto se faraon rozhodne ke genocidě. Začne to tím, že poručí porodním asistentkám, aby usmrcovali všechny děti mužského pohlaví, které se narodí.

Když ani toto nepomůže, přikáže všem Egyptanům, aby chlapce, kteří se narodí, utopili v řece Nilu.

Celé toto kruté jednání má dva důvody.

Prvním byl strach. Co kdyby se Izrael postavil proti Egyptu, jsou silní, je jich mnoho, jsou pro nás potencionálním nebezpečím. Je třeba je ušlápnout, pokořit, vzít jim jejich sebevědomí...

Druhým důvodem rozhodnutí faraona je skutečnost, že tento muž **neznal Josefa**. Neznal historii, vůbec nevěděl, jak se na jeho území tento národ dostal.

Ex 1,8 V Egyptě však nastoupil nový král, který o Josefovi nevěděl.

Kdyby se faraón jen trochu zajímal o historii, kdyby se nechal informovat, jak se na jeho území tento lid dostal, asi by se zachoval jinak. Dozvěděl by se, že Josef zachránil jeho říši. Že vše co tento muž udělal, provázelo požehnání.

Dozvěděl by se, že když se přistěhoval Josefův otec Jákob, požehnal vládci Egypta. A toto požehnání skrze Izrael na Egyptu zůstávalo. Pro tento lid Bůh žehnal celé zemi. Národ v zemi Gošen nebyl pro Egypt nebezpečím, ale požehnaním. Bylo třeba si ho hýčkat, dávat mu prostor a ne ho utlačovat.

Toto ale faraón nevěděl. A proto se rozhodl jít cestou represe.

Myslím, že faraón byl pyšný a krátkozraký muž. On nepotřeboval znát historii. On žil dnes a dnešek ho zajímal. Co mu může historie dát, vždyť vývoj a pokrok jde kupředu. K čemu se ohlížet, na mne teď záleží. Na mých postojích, na mých rozhodnutích, já nejlépe vím, co je dobré a co ne. Pro mne, pro národ.

Bohužel, tento postoj nakonec přivedl vyspělou egyptskou říši k problémům.

Ex 1,8 V Egyptě však nastoupil nový král, který o Josefovi nevěděl.

A toto nebezpečí hrozí i nám. Nemám na mysli společnost, ale církev. (I když společnost se s tím také potýká).

Bůh nás vede k tomu, abychom se dívali dopředu – k cíli, který pro nás Bůh připravil, ale také nás vede k tomu, abychom se dívali zpátky.

Žd 13,7 Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře!

Nemůžeme si myslet, že jsme spolkli všechnu moudrost, že záleží jen na dnešku, že my jediná vše správně chápeme. Je třeba se v pokoře učit. Učit od těch, kteří tu byli před námi.

Chci mluvit o třech oblastech, kde je důležité bychom se dívali zpět, abychom se učili, aby o nás nemuselo platit to, co je řečeno o faraonovi: „...nevěděl...“

1. Je důležité se učit od křesťanů, kteří žili před námi

Někdy jsme jako ten faraon. Nevěděl nic o Josefovi – no jistě, copak se bude zajímat o to, co bylo před třemi stoletími? Žil v jiné době, ta se nadala srovnávat s tím, co kdysi bylo. Dostali se dál – v pokroku, v technice, ve vědě, v kultuře, v umění, ve statním zřízení...

Podobně se chováme často my křesťané. Žijeme dneškem, řešíme dnešní problémy, zabýváme se dnešními otázkami, není čas se dívat do minulosti. A to je velká chyba.

Dějiny církev jsou pro nás totiž velikou učebnicí. Není otázka, na kterou by už kdysi dávno někdo nehledat odpověď. My si mnohdy myslíme, že dnešní moderní doba se nedá srovnat s tím, co bylo před 200, 500, 1000 roky...

Ano v technice jsme se posunuli nesmírně dopředu. Létáme do vesmíru, máme informace o všem podstatném, co se kde na zemi stane. Dovedeme využívat zdroje, které nám Bůh dal. Medicína dneška se nedá srovnat s tím, co bylo před pár lety, natož s tím co bylo tisíc let zpátky. A mohli bychom pokračovat.

Ale v otázce duchovního poznání – jsme také dál?

Když se díváte na duchovní otce a myslitele, počínaje apoštolem Pavlem, přes Augustina, reformátory až po současníky, když čtete jejich myšlenky, když přemýšlíme kam se v poznání Boha dostali, musíme často pokorně smeknout. Duchovní poznání nemá nic společného s technickými znalostmi, ani s ovládnutím přírodních zákonů, či s vědeckými experimenty.

Dnes máme na internetu všechny možné překlady Bible, můžeme si najít komentář snad ke každému biblickému verši. Máme spoustu informací o historickém pozadí, kulturních souvislostech, archeologických důkazech co se týká Bible a křesťanství, ale to vše neznamená, že známe Boha lépe než ti, kteří zde žili před námi.

Naopak mám dojem, že čím více máme informací, tím více se vzdalujeme Bohu. Jakoby informace odsunuly do pozadí vztah. A o ten přeci jde nejvíce? Boha nepoznám z moudrých knih, ale z toho, že s ním chodím. Že s ním hovořím, že ho vnímám, že ho nechám, aby se dotýkal mého srdce.

A to je to, co se můžeme učit, když se ohlédneme zpátky a díváme se na život, hledání a nacházení těch, kteří ve víře v Krista doběhli svůj život.

Augustin, František z Assisi, Wiclef, Martin Luther, Jan Kalvín, Ulrich Zwingli, M.J.Hus, Petr Chelčický, J.A. Komenský, Jan Augusta, Mikuláš Zinzendorf, manželé Boothovi, George Müller, Cahles Finney, Dwight Lyman Moody, John Wesley, George Whitefield, Smith Wigglesworth, Charles Haddon Spurgeon, Hudson Taylor, Watchman Nee, Dietrich Bonhoeffer, Karel Barth, Jan Milíč Lochman...

Ale i současníci: D.Wilkerson, B.Graham, Luis Palau, Ulrych Parzany, John Sttot, , Yongi Cho, Reinhard Bonnke...

To vše jsou lidé, od kterých se můžeme učit. Ať už jsou to teologové, učitelé, pastýři, evangelisté – jsou to lidé, kteří znají Boha. Kteří se prokousávají nesnadnými otázkami, do kterých jim Bůh dává světlo. My nemusíme všechno objevovat sami. Můžeme se učit.

Jsou to takoví moderní Josefové, a bylo by škoda, abychom je neznali.

Protože oni nám mohou předat něco z toho, co sami poznali, co jim Bůh zjevil, kousek Boží slávy, moci i milosti.

Každý z těchto lidí je pro nás darem.

Myslet si, že jsem dnes dál, že jsme schopnější, že my máme ty správné dopovědi, že zrovna nám musí vše Bůh zjevit, to je buď nepochopení anebo pýcha.

Nebudme jako faraón, ale učme se z historie církve a náš život bude bohatší, moudřejší a naše poznání Boha bude daleko hlubší.

2. Je důležité vědět o historii národa, ve kterém žijeme

Často si říkám: v jaké době a v jaké společnosti to žiji? Jak je možné, že naše zem se tak vzdálila od Hospodina. Jak je možné, že Evropa, z které vzešlo křesťanství je dnes Bohu tak vzdálená?

Věřím, že na tomto světě existují určité duchovní zákonitosti. Např. Bible říká (Gal.6,7): *co člověk zaseje, to sklídí. A to platí. Nemůžeme sklízet z trní fíky a z hloží hrozny* (Luk.6,44), říká Pán Ježíš.

My se často díváme tomu, co se děje ve společnosti kolem nás, protože stejně jako Faraón nevíme nic o tom, co tomu předcházelo. Je dobré podívat se do minulosti, hledat duchovní souvislosti. Ptát se Boha proč stojí společnost tam, kde je.

Proč je dnes tolik rozvodů, proč jsou kolem nás korupční skandály, proč schází úcta, proč nemají lidé vztah k věcem, proč se ničí životní prostředí, proč se rodí málo dětí, proč se mladí lidé nechtějí brát a žijí spolu na hromádce, proč je tolik manželské nevěry, proč se lidé dívají na církve skrz prsty, proč nemá v naší společnosti Bible autoritu, proč jsou lidé ochotní věřit v evoluci a odmítají Boha Stvořitele, proč lidé hledají pomoc u okultistů, zabývají se magií a odmítají Ježíše?

Mohli bychom pokračovat. Ale nejde o to vyjmenovat vše, co je ve společnosti špatné. Je třeba hledat příčiny. Dívat se zpátky, ptát se a přemýšlet – proč?

V Bibli se často setkáváme s okamžiky, kdy se Boží muži a ženy nespokojení s tím co se děje ptali Hospodina na důvod situace, v které stojí. A Bůh jim to ukázal.

Například Jozue, David, Daniel, Nehemijáš...

A když pochopili duchovní souvislosti, vedlo je to pokání a k prosbě o Boží smilování.

Kolikrát v Bibli vidíme člověka, který klečí před Hospodinem, vyznává hříchy své a hříchy svých otců a prosí Boha, aby se smiloval, odpustil a dal možnost nového začátku.

Když se díváme zpět, nejde o to odsoudit, rozčilovat se anebo pohoršovat nad tím, kam to národ dopracoval, ale jde o to padnout na kolena a modlit se za odpuštění. Snad se Bůh smiluje a dá novou šanci.

Z Evropy, ale i z našeho národa vzešlo mnoho duchovního požehnání. Máme překrásnou historii, Bůh mezi námi jednal. Ale to, co způsobila dnešní duchovní krizi je pýcha. Začali jsme si myslet, že Boha nepotřebujeme, že jsme moudřejší, rozumnější. Zlehčili jsme autoritu Bible a tím i autoritu samotného Boha. A důsledek je to, v jaké duchovní atmosféře národ žije.

Cesta kupředu, začíná pohledem zpět. Pokáním, prosbou za odpuštěním a novou Boží milostí. Proto je důležité, abychom nedělali mrtvého brouka, abychom hledali příčiny, abychom se ptali Boha. Říci si: naši otcové to pokazili, ale teď jsme to my, začneme to dělat jinak a to by bylo, abychom to nezměnili – **to je pýcha, která předchází další a hlubší pád.**

Je důležité znát historii národa, hledat duchovní souvislosti, ptát se Boha, a pak v pokání prosit Boha o šanci pro národ, pro zem v které žijeme.

A to bude začátek nových věcí. Z milosti Boží...

3. Je důležité vědět o druhém člověku, s kterým žijí a kterému sloužím

Faraon neznal Josefa.... Ano, jejich životy byly časově hodně vzdáleny, dalo by se to pochopit. Otázka je – zde známe jeden druhého – tak jak jsme dnes tady.

Znám Pavla, Honzu, Sama, Ádu, Marka, Jirku?

Každý z nás máme jinou povahu, jiné poznání, jiné zkušenosti, jinou životní cestu. Bůh chce, abychom byli jeden druhému oporou, povzbuzením, abychom se navzájem učili, inspirovali, motivovali, ale k tomu je třeba, abychom se znali.

Nejde mi o to, mít informace o tom, kolik je nám let, kolik máme dětí, jaké záliby a kde pracujeme. Jde o to, abychom znali navzájem své srdce. Abychom znali svá obdarování, abychom nechávali nahlédnout jeden druhému do naší duše. Protože pak můžeme v životech, srdcích bratů a sester poznávat Boha.

V církvi se buď navzájem lidé posuzují, kritizují anebo jsou si oporou, jsou tělem, jsou stavbou, jsou světlem, které ukazuje na Krista.

Ex 1,8 V Egyptě však nastoupil nový král, který o Josefovi nevěděl.

Ono se to nijak za jeho života neprojevilo. Utlačoval, pokořoval Izraelský národ. Dal povel k vyvražďování... a přitom si spokojeně žil ve svém paláci.

Jenže díky jeho postoji a rozhodnutí se daly do pohybu duchovní síly. Udělal rozhodnutí, které nasměrovalo celý Egypt.

Národ Izraelský pod tlakem represí volá o pomoc k Hospodinu.

A Hospodin slyší. Povolává Mojžíše. A ten vyvedl Izrael z Egypta.

Bylo to za vlády dalšího faraona, možná to byl syn toho, který rozhodl Izrael zotročit.

A dopad pro celý Egypt byl nedozírný. Vzpomeňte na 10 egyptských ran. Trpěla příroda, trpěl dobytek, trpěl národ a nakonec se dotkla smrt každé rodiny v Egyptě.

Při poslední ráně umírají všichni prvorození...

Neznal Josefa, neznal Boží jednání, nepoučil se z historie, a dopad – bolest, strádání, smrt.

V tom příběhu dokonce vidíme takový Boží humor.

Faraon, jehož jméno Bible nezmiňuje (jako by to nebylo podstatné – v Božích očích byl bezejmenný...) dá rozkaz zabít všechny narozené chlapce (podobně jako v NZ Herodes nechá povraždit děti v Betlémě).

Ale obyčejní dva lidé – manželský pár z rodu Levijců – obrátí běh dějin.

Narodil se jim syn, chtěli mu zachránit život, a tak ho vloží do ošatky do řeky Nilu. Tam ho najde faraonova dcera, adoptuje si ho, a tak na dvoře Faraona, který se rozhodl Hebrejce zničit vyrostě ten, který je vysvobodí.

Vidíte v tom ten Boží humor? Boží plány se naplní. Jakou cestou záleží na nás.

Kdyby si faraon dal tu práci zjistit, proč jsou Hebrejci na jeho území, vše by se vyvíjelo jinak.

Přišel by na to, že Izrael je pro něj zárukou Božího požehnání.

Kdyby se zajímal o hebrejské porodní asistentky, nedal by jim rozkaz vraždit děti, protože by zjistil, že se více bojí Hospodina než jeho.

Kdyby znal víru židovských otců a matek, věděl by, že vždy najdou cestu jak své děti zachránit. A zjistil by také jakou moc má jejich modlitba.

Ale nic z toho ho nezajímalo. Výsledek nepoznal on, ale další generace. Egypt zažil Boží soudy.

Vede mne to k jedinému:

Pro nás, ale i pro naše děti je důležité, abychom se učili z minulosti.

Abychom se dívali zpět. To není ztráta času, ale je to záruka, že půjdeme správnou cestou.

Je to pokora, a tam kde je pokora, tam je i Boží milost.

Pohled zpět nás znovu a znovu povede ke Kristu!

Protože všichni ti, o kterých jsem hovořil jako o svědcích víry, nám budou říkat jediné, to nejpodstatnější – a to je vydat život Ježíši.

Tam začíná duchovní cesta, která ač mnohdy náročná a těžká je cestou dobrou a správnou a vede k cíli. K setkání s Bohem.

Učme se z historie církve

Učme se z historie národa

A učme se poznávat jeden druhého

S modlitbou a s očekáváním na Boží jednání.